



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

Cl. De quatuor modis diligendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

habent hi pro quibus intercedunt, secundum. Sunt alii qui nonnulla bona occulte faciunt, pro quibus merentur regnum cœlorum, sed tamen furari illud dicuntur, quia laudem humanam vitantes, solo divino testamento contenti sunt. Horum figuram tenuit mulier in Evangelio c quæ fluxum sanguinis patiens cogitavit intra se, dicens: *Si tetigero simbriam vestimenti eius, salva ero.* Quo dicto accessit occultè & tetigit, & salva facta est. Alii sunt qui compelluntur: verbi gratia ut pauperes necessarii, quos scilicet hic ignis paupertatis Deo dispensante purgat: ne in futuro ignis iudicii puniat. De quibus scriptum est d. *Compelle intrare, ut impleatur domus mea.* Compelluntur multi variis necessitatibus & oppressiõibus afflicti: qui mira Dei providentia dum temporalem pœnam si non libenter, tamen patienter sustinent, vitam consequuntur æternam.

Luc. 8. f

Luc. 14. e

S E R M O C.

De discrimine inter plebem & p̄sulem.

Quantum distat inter pastorem & gregem, tantum debet distare inter Episcopum & plebem. Stat ille sublimis & rectus, curvat iste caput solo depressus. Unde Poeta: *Pronaque cum spectent animalia cœtera terram: Os homini sublime dedit.* Ille regit, iste regitur: ille pascit, iste pascitur: ut ex ipsa forma & habitu uterque discernatur. Habet ille in manu virgam qua feriat, vel potius ducat & reducat ovem. Quid est autem habere in manu virgam, nisi in opere disciplinam, ut subjectos suos exemplo magis instruat quam verbo? Erubescunt enim superbi esse discipuli, si eos in humilitate præcesserint magistri. Unde de Domino scriptum est a: *Quæ cœpit Iesus facere & docere.* Habet etiam baculum, quo fuerit lupum. Virga ovem, baculo lupum. Hoc est mites & obediens debet lenius corripere, duos verò corde & improbos acrius arguere: cumque necesse fuerit, etiam anathematis sententia ferire. Tenet canem in fune, zelum scilicet in discretionem, ne sit de illis de quibus scriptum est b. *Habent zelum, (alias, æmulationem) Dei, sed non secundum scientiam.* Habet etiam pastor bonus panem in pera, hoc est verbum Dei in memoria.

Ovidius Metam. 1.

Pralatis exemplo potius quam verbo docendum. a Act. 1. a

b Rom. 10. a

S E R M O CI.

De quatuor modis diligendi.

Duo sunt amores, carnalis & spiritualis: ex quibus colliguntur quatuor modi diligendi, scilicet diligere carnem carnaliter, spiritum carnaliter, carnem spiritualiter, spiritum spiritualiter. In his fit quidam profectus & ascensus ab inferioribus ad superiora. Nam ut homines qui tantum noverant diligere carnem carnaliter, ad hoc proficerent, ut Deum quoque diligere spiritualiter. Deus caro factus est, & loquendo & conversando

Duo amores Carnalis & Spiritualis.

Ccccc

cum

* Matth. 16. c

* 2. Cor. 5. d

cum hominibus, primū ab eis carnaliter dilectus est. Cum autē pro amicis suis animam ponere vellet: jam spiritum diligebant, sed adhuc carnaliter. Unde & Petrus loquenti de passione sua respondit ^a: *Absit à te Domine, non erit tibi hoc.* Sed cum per eandem passionem fieri mysterium redemptionis agnoscerent, in ipsa passione jam carnem spiritualiter diligebant. Resurgente autem eo & ascendente Spiritum spiritualiter amant, latique decantant ^b. *Etsi cognovimus secundum carnem Christum, sed nunc jam non novimus.* Nos quoque carnem nostram carnaliter diligimus: cum eius desideria diligimus & perficimus. Spiritum carnaliter, quando eum flendo, suspirando, gemendo in oratione conterimus. Carnem spiritualiter, cum eam spiritui subiectam in bonis spiritualiter exercentes, cum discretione servamus. Spiritum spiritualiter, etiam ipsa spiritualia studia nostra fraternæ utilitati ex charitate postponimus.

S E R M O C I I.

De modo redeundi ad Deum.

* Prov. 16. c

* Gen. 3. b

Per quos gra-
tus redeundum
ad Deum, nem-
pe per eos, qui
us primus ho-
mo cecidit.

* Mich. 6. b

* ad Tit. 2. c

* Ibidem.

Est ad Deum quidam redeundi modus primi hominis casui oppositus. Adam quippe in paradiso positus, primo perdidit circumspectionem Dei. Testatur enim beatus Augustinus, quod nequaquam tentator hominem de paradiso eiecisset, nisi aliqua elatio in anima hominis præcessisset, cum verissimè scriptum sit ^a: *Ante ruinam exaltatur cor.* Secundò perdidit justitiam, quando uxoris voci plus quam divinæ obedivit. Justitia enim est virtus quæ suum cuique reddit. Tertiò amisit iudicium, cum post peccatum correctus, oblique per mulierem retorfit propriam culpam in auctorem, dicens ^b: *Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, & comedi.* Eisdem ergò virtutum gradibus redeundum est homini in exilio posito, quibus primus expelli meruit de paradiso. Primum itaque faciendum est iudicium, deindè exercenda justitia, tandem circumspectio adhibenda. Et iudicium quidem nobis, ut nos ipsos judicemus & accusemus, justitiam proximo, circumspectionem debemus Deo.

Hanc redeundi viam ostendit nobis Micheas propheta dicens ^c: *Indicabo tibi, ô homo, quid sit bonum, & quid Deus requirat à te: utique facere iudicium, & diligere misericordiam & ambulare sollicitè cum Deo tuo.* Hanc salutis viam testatur Apostolus Christum docuisse, dicens ^d: *Apparuit gratia Dei salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem & secularia desideria, sobriè & justè & piè vivamus in hoc seculo, &c.* Sobriè scilicet quantum ad nos, justè ad proximum, piè ad Deum. Qui etiam manifestius intulit circumspectionem Dei, dicens ^d: *Expectantes beatam spem & adventum gloria magni Dei & Salvatoris nostri Iesu Christi.* Et in multis aliis Scripturæ sacræ locis si hic ordo viæ & institutio vitæ quærat, potest